

Poštnina plačana v gotovini

Cena 2 Din

OPERA

GLEDALIŠKI LIST

NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI 1931/32

Dežela smehljaja

Premijera 28. novembra 1931

IZHAJA ZA VSAKO PREMIJERO

UREDNIK: M. BRAVNIČAR

*Novosti za damske
plašče pravkar došle!*

**A. & E. Skabernè
Ljubljana**

GLEDALIŠKI LIST

NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Izhaja za vsako premijero

Premijera 28. novembra 1931

Franc Lehár: „Dežela smehljaja“

Johann Strauß je oče dunajske operete. Danes ga uvrščajo med klasike vedre glasbe in utrl si je pot tudi že v koncertno dvorano. Po njegovih stopinjah sta hodila Millöcker in Suppé, vse tri pa so takratna gledališča izmозgala do naveličanja in utrujenosti občinstva. Nastopila je stagnacija v tem žanru in tedaj je prišel kakor nalašč nov vir dohodkov in sveže zanimanje za opereto — Franc Lehár. Leta 1906. je bila namreč premiera njegove »Vesele vdove«. Uspeh je bil ogromen in tudi za dolgo časa utrjen. »Vesela vdova« pa je tudi pripravila pot uspehom Oskarja Strauša in Leo Falla, ki so skupaj poživeli dunajsko opereto in ji pripomogli do nadaljnega življenja in tudi razvoja. Vsaka nova Lehárjeva opereta je bila nov uspeh. »Dežela smehljaja« je eno zadnjih njegovih stvari. Nad znano pesmijo drugega dejanja: »Tvoje je to srce...« je sledeča poklonitev: »Moj dragi Richard! Tu imaš svojo Tauberjevo pesem!! Tvoj Franc.« Lehár pa ni napisal samo te pesmi, temveč vso opereto za svojega prijatelja Richard Tauberja. Središče vse operete, ki ne nosi izrazitih znakov dunajske operete, je princ (Richard Tauber); on nosi težo vsega dejanja in vseh pevskih partij. Ker Tauber ni plesalec, zato je izdelana vsa njegova uloga na način brez dodatnih plesov ob koncu vsake pesmi. »Dežela smehljaja« ima skoraj ravno toliko značilnosti opere kot operete in je nekako v sredi med tema dvema. Tudi konec ni običajni »happy end«, temveč opereta izzvenj z resignacijo nosilca glavne uloge.

Lehárja prištevajo med sodobne mojstre operete. Bil je vojaški kapelnik v Pulju in njegov prvenec je bila opera. Od drugih operetnih skladateljev ga odlikuje bogata melodična invencija, ki je plemenitejša kakor njegovih kolegov. Tudi instrumentacija ni tako masivna, kakor n. pr. pri Kálmánu, in neka-

tere točke njegovih operet so pravi kabinetni kosi. (En primer za več: Grofova pesem iz prvega dejanja »Luksenburga«: »Zaljubljen sem...«)

Naša uprizoritev v režiji baletnega mojstra P. Golovina bo nekoliko drugačna, kakor so običajne uprizoritve tega dela. Težišče ne bo samo tenorska partija, temveč raztegnjeno na vse dejanje. Baletne vloške (drugod jih po navadi izpuščajo) in koreografska izdelava bo dala uprizoritvi pestrejši značaj.

Iz gledališke pisarne

Prihodnja novost v opernem gledališču bo »Carmen« v novi opremi in moderni režiji Bratka Krefta.

V prvi polovici decembra priredi uprava gledališča v Unionski dvorani letošnji drugi simfonični koncert, katerega bo izvajal operni orkester, Orkestralno društvo in konservatoristi pod vodstvom ravnatelja M. Poliča. Spored koncerta: Beethoven: IV. simfonija; Musorgski: Slike iz razstave v Ravelovi instrumentaciji; S. Osterc: 4 skladbe za orkester in M. Bravničar: Svirka za orkester.

V operi pripravljajo tudi že Puccinijevo »Turandot« in R. Benatzkyjevo uspelo opereto »Trije mušketirji«.

Razno

Umetnost in tehnika.

Karl Scheffler je napisal o radiu sledeče: »Radia bi ne smeli ocenjevati kot umetnost, temveč kot tehnično zadevo. Kar se tiče glasbe, nam nudi radio samo njeno reprodukcijo. Zanimivo je samo, ali je dobra ali slaba reprodukcija, dober ali slab prenos. Resnični interesent radia je ljubitelj tehnike, to pa je dandanes že vsak drugi, od tod toliko prerekanja in debat o umetnosti in tehniki. Položaj pa je takšen, da je zanimanje za tehniko resničen in pravi ter prihaja iz notranjosti, zanimanje ljudstva za glasbo pa pojenja in ne prihaja v tolikšni meri iz notranjosti kakor svojčas. Poizkusi galvanizacije — tudi v šolah — ne pomagajo veliko.« Prav isto velja za zvočni film.

Glasbenodramatska produkcija peša v kvaliteti.

»Die Deutsche Bühne« je prinesla statistiko za l. 1930/31., iz katere je razvidno, da je bilo v tem letu ponujenih okrog 6000 odrskih del (torej nič manj nego prejšnja leta), od katerih so uprizorili samo 340. Sprejetih je bilo približno 5% vseh vloženih stvari, uprizorjenih pa je bilo komaj 1%. Opereta in ve-

seloigra dominirata. Po resnih stvareh je povpraševanje zelo majhno. Večina operet je bila predelava starih.

Nerazveseljiva statistika za publiko in teater.

Toscanini, nepoboljšljiv nasprotnik vmešavanja politike v umetnost.

Slavni italijanski dirigent je imel že s fašisti večne neprimike, ker se ni hotel ukloniti njihovim zahtevam, da bi pred začetkom nekaterih predstav na milanski »Scali« igrali tudi fašistično himno. V spominu nam je še afera v Bologni, kjer so starega in po vsem svetu oboževanega mojstra oklofotali, pozneje mu pa zabranili odpotovati v inostranstvo, da je moral nekatere koncerte odpovedati. Lansko leto je prvič dirigiral pri slavnostnih igrah v Bayreuthu. Po letošnjem bayreuthskem gostovanju pa je izjavil, da noče več sodelovati, ker je postal Wagner propagandist Hitlerja. »New Chronicle« je priobčilo sledeče njegovo pismo:

»Zapuščam Bayreuth užaloščen in zagrenjen. Šel sem tja z občutkom, da se približam svetinji, in sedaj zapuščam banalen teater.«

Žena Siegfrida Wagnerja mu je poslala v dar še neobjavljeno pismo Richarda Wagnerja, da bi ga potolažila, ampak Toscanini je ta dar kratkomalo vrnil.

Leningrajska državna opera

ima za letošnjo sezono sledeči repertoar: Sejerov: »Judita«; Gluck: »Orfej in Eyridika«; Rossini: »Wilhelm Tell«; Wagner: »Rensko zlato«, »Valkira«; Asafijeva balet z vsebino iz francoske revolucije ter še neko novo sovjetsko opero.

V Malem opernem gledališču v Leningradu pa bodo igrali: Musorgski: »Soročinski sejem«; Wagner: »Norinberški pevci«; Puccini: »Gianni Schicchi«; Dešebov: »Gladna stepa« in opereto »Pod stekleno kupolo« skladatelja Šeljabskega.

Filmska cenzura v Parizu

je prepovedala za vso Francijo predvajanje filma »Beraška opera« (po istoimenski operi Kurta Weilla in Berta Brechta). Berlinska cenzura pa je kot odgovor na to prepovedala predvajanje filma »Mamselle Nitouche« (po istoimenski opereti) za vso Nemčijo.

Neki nemški časopis pripominja, da se cenzuri obeh držav »dobro razumeta brez predhodnega sporazuma in obvestila«.

V praškem Narodnem divadlu

pripravljajo letos ciklus Mozartovih oper (Idomeneo, Figarova svatba, Don Juan, Così fan tutte, Čarobna piščal, Beg iz Šeraila

in Requiem). Dirigiral bo ravnatelj opere Ot. Ostrčil, ki je dosedaj že pripravil ciklese opernih del Dvořaka, Smetane, Fibicha in Novaka.

Ruski skladatelj

Sergej Prokofijev (avtor »Zaljubljen v tri oranže«) je dovršil svojo novo opero »Igralec«.

Branko Gavella,

sedaj režiser v Brnu, je tam postavil na oder »Borisa Godunova«. Kritika pravi, da je režiser genialno združil historični moment z vsemi pridobitvami moderne režije in tako dosegel, da so bile vse slike nad vse zanimive.

Operni pevce Georg Baklanov,

znan našemu občinstvu po lanskem gostovanju v ljubljanski operi, je angažiran letos pri Reinhardtju za baritonsko ulogo v »Hofmanovih pripovedkah«. Baklanov bo pel v nemškem jeziku in je obvezan za 150 predstav.

*

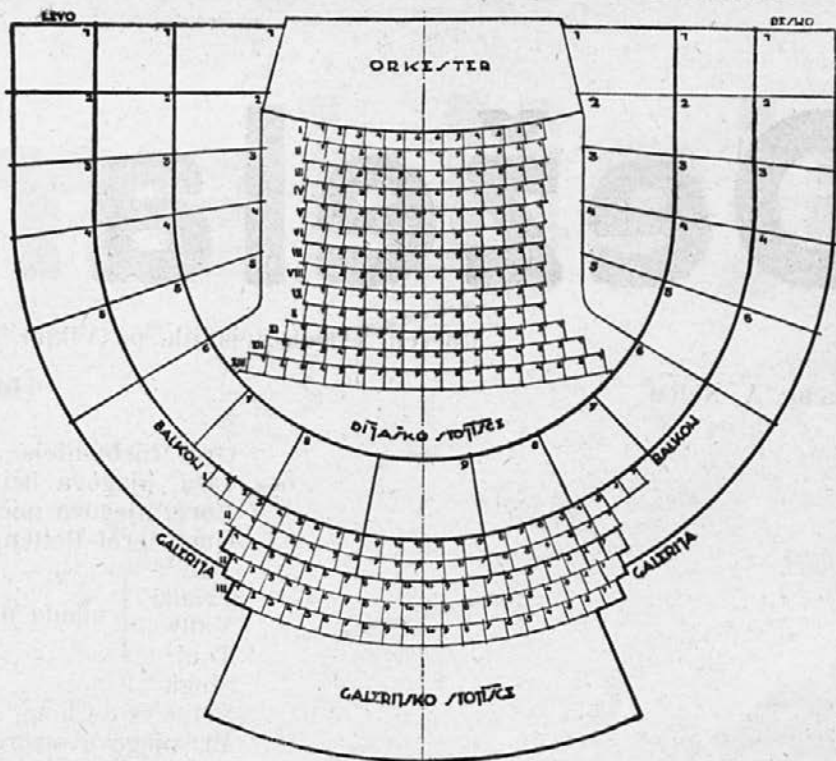
Na Dunajski državni operi so z uprizoritvijo »Somraka bogov« zaključili cikel na novo uprizorjenega »Prstana Nibelungov«.

*

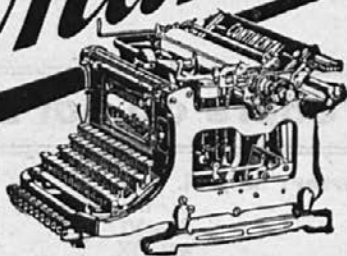
Na Leningrajski državni operi nameravajo preštudirati ves Wagnerjev »Prstan Nibelungov«. Ves cikel hočejo prirediti današnjemu sovjetskemu duhu, zato pride v predelavo ves tekst. Modernizacijo vsega »Prstana« bo oskrbel lirični pesnik Boris Pasternak.

RAZVRSTITEV SEDEŽEV V DRAMI

Continental

IVAN LEGAT

MARIBOR
VETRINJSKA 30
TELEFON INT. 24-34

LJUBLJANA
PREŠERNOVA 44
TELEFON INT. 28-36

Dežela smehljaja

Opereta v treh dejanjih, po Viktor Leonu napisala L. Herzer in F. Löhner, uglasbil F. Lehár.

Inscenator: V. Uljanišev.

Režiser in koreograf: P. Golovin.

Dirigent: A. Neffat.

Grof Lichtenfels	S. Magolič
Liza, njegova hči	I. Poličeva
Lore, njegova nečakinja	Z. Gerlovičeva
Gustl, grof Pottenstein, nadporočnik	B. Peček
Fini	J. Jeromova
Franzi } mlada dekleta	Z. Florijančičeva
Vally }	M. Rusova
Toni }	Š. Ramšakova
Sluga	Z. Ocvirk
Princ Sou-Chong	Sv. Banovec
Mi, njegova sestra	I. Ribičeva
Čang, njegov ujec	D. Zupan
Fu-Li, tajnik kineškega poslanstva	M. Škabar
Evnuh	M. Simončič

Oficirji, gospodje in dečki, mandarin, služabništvo.

Dejanje se vrši: I. dejanje: salon pri grofu Lichtenfelsu na ulici; II. dejanje: pri Sou-Chongu v Pekingu; III. dejanje: v palači Sou-Chongovih žen v Pekingu.

Blagajna se odpre ob pol 20.

Parter: Sedeži I. vrste	Din 46
" II. - III. vrste	" 40
" IV. - VI.	" 36
" VII. - IX.	" 32
" X.	" 28
" XI.	" 25
Lože Lože v parterju	150
" I. reda 1-5	150
" 6-9	180

Nadaljni ložni	25
Balkon: I. vrste	25
" I.	20
" II.	20
" III.	15

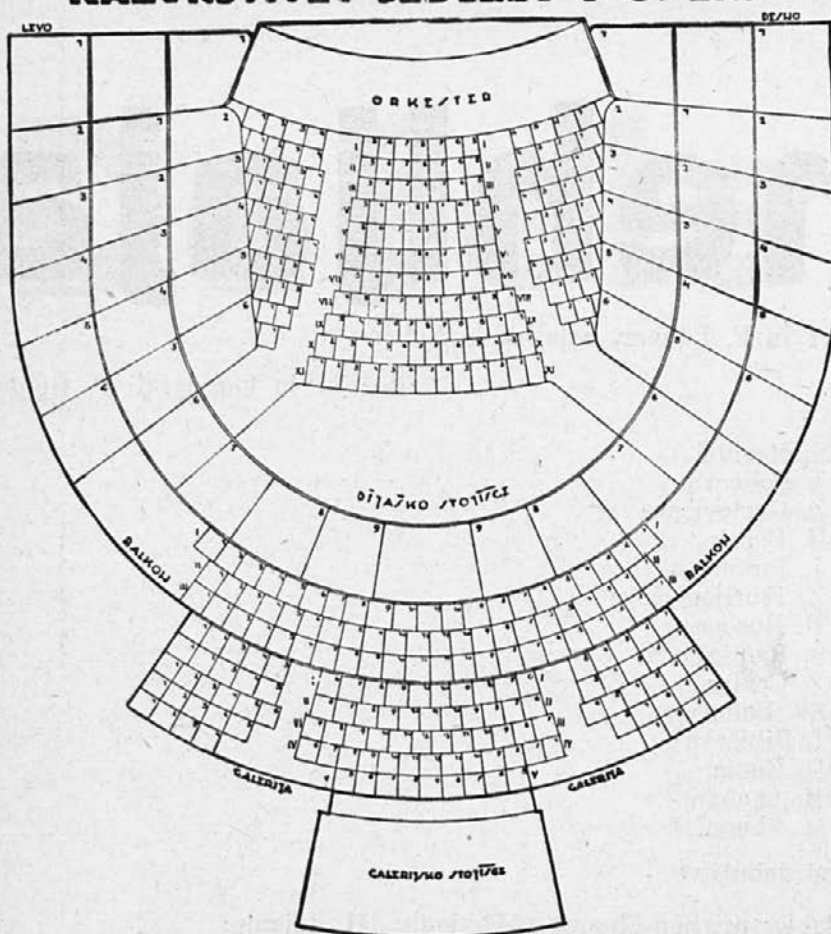
Načetak ob 20.

Konec ob pol 23.

Galerija: Sedeži I. vrste	Din 14
" II.	" 12
" III.	" 12
" IV.	" 10
" V.	" 10
Stojišče	4
Dijaško stojišče	7

VSTOPNICE se dobivajo v predprodaji pri gledališki blagajni v opernem gledališču od 10. do pol 1. in od 3. do 5. ure

RAZVRSTITEV SEDEŽEV V OPERI

,RIBA' Ljubljana

Gradišče 7

trgovina z raznovrstnimi sladkovodnimi in
svežimi ter konzerviranimi morskimi ribami

Specijalna zajutrkovalnica vsakovrstnih rib - Vinotoč

Lastnik I. Ogrinc

Telefon 25-84